

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Brevetele de invenție nu se pre-
mase. — Manuscrisurile nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf.,
Max. Augenthaler & Emeric Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt, Nuchl, Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colină
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prănușează la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inimii Nr. 30, etajul
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 160.

Brașov, Luni-Marti 23 Iulie (5 August).

1902.

Importanța visitei dela Ischl.

Pe când scriem aceste rânduri regele Carol al României este oșpele împăratului și regelui Francisc Iosif la Ischl. Imprejurarea, că visita regelui Carol va dura după programă trei zile, arată mai viu ca orî și ce caracterul ei amical și cordial.

Este de obște cunoscut, că între monarchul nostru și regele Carol s'a dezvoltat în cursul anilor din urmă o amiciție caldă personală. Această firesce favorizează mult și apropierea dintre regatul român și Austro-Ungaria pe terenul politicii esteriore, în cadrul alianței puterilor centrale, apropiere ce a fost și este dictată de interesele de pace reciproce.

În vara anului 1900, când domnitorul României a fost, tot cam pe timpul acesta, oșpele împăratului la Ischl, presa oficiosă și neoficiosă accentua importanța politică a visitei sale arătând, că, în fața uneltirilor și comploturilor bulgăresci, România alergă sub scutul triplei alianțe, și asigurând, că ea se va și bucura de acest scut, er mai ales Austro-Ungaria, care aprobă pe deplin atitudinea corectă a guvernului român față cu cele ce se petrec în peninsula balcanică, va fi gata de a o părtini.

De atunci și până în ziua de azi, în timp de doi ani de zile, cestiunea balcanică a trecut prin alte nouă faze. Conflictul între România și Bulgaria a fost delăturat, der situațiunea de azi nu este cu nimic mai puțin amenințătoare, ca acum doi ani. Din contră, după succesele netăgăduite, ce le-a dobândit în acest timp politica rusescă, întărinduși influența sa la Sofia și validând din nou prerogativele țarului de mare protector al statului bulgăresc, lucrurile în Balcani au luat o turnură, care conține germenele unor complicațiuni, ce eventual pot să devină și mai amenințătoare, decât propaganda revoluționară a Sarafofilor în sine.

Aceste eventuale complicațiuni ating pte chiar în mai mare măsură și tot așa de direct și interesele monarchiei noastre, cum ating pe acelea ale României. Este prin urmare un postulat de frunte al politicii oficiului nostru de externe de a menaja raporturile bune cu statul român dunărean și de a se asigura tot mai mult de sprijinul micului, der valorosului regat în cazul izbucnirii amintitelor complicațiuni.

Foile inspirate de ministrul nostru de externe scot, ce e drept, în relief marea însemnătate a pozițiunii țării și cumpătate, ce-o ocupă azi statul român în Orientul Europei, der tocmai acesta ne îndemna pe noi a accentua, că monarchia noastră are un interes capital de a susține și de-a contribui tot mai mult la întărirea acestei pozițiuni prin stabilirea de raporturi sincere și durabile, pe baza reciprocității, cu România și cu poporul, nu numai cu guvernele sale.

Dacă contele Goluhowski, ar procede numai dela considerația, că România n'are încătrău și trebuie să se refugieze sub aripile protectoare ale monarchiei noastre, atunci el n'ar face o politică cu nimic mai bună, decât acei antecesorii ai săi, cari au produs rēcēla și neîncrederea, ce a predominat în România până mai erî, chiar și în cestiuni ale politicii esteriore, față cu monarchia noastră.

Bine că organele oficiului nostru de externe repetă mereu cântecul cu înțelegerea dintre Austro-Ungaria și Rusia, relativ la susținerea stărilor de față în Balcani, der însuși contele Goluhowski a arătat mai anul trecut în delegațiunii, ce crede despre siguranța și durabilitatea, pe care o ofere această înțelegere.

Așa-der dacă România are trebuința de scutul nostru și noi de sprijinul României, atunci cei din fruntea împărăției noastre ar trebui să se gândească la reciprocitate și în ce privesc concordarea politicii dinlăuntru cu cea din afară, ca astfel amiciția dintre ambele state să nu se bazeze numai în înțelepciunea Suveranilor și în prudența guvernelor ci și în simpatia și însuflețirea populațiunilor acestor state.

Un nou ordin al d-lui Wlassics.

Ministrul instrucțiunii publice, d. Wlassics, a dat dilele acestea un nou ordin către inspectorii școlari. Acest ordin se referă la școlile comunale și confesionale, cărora s'a acordat ajutor de stat. Ministrul spune în ordinul său, că budgetul este încărcat cu 2½ mil. corone, cari se împart în cea mai mare parte învățătorilor confesionali, ca întregire de salar și quinquenal (gradație). Cu tot ajutorul acesta însă, în numitele școle nu se observă nici progresul general, la care se pte aștepta, der nici progresul special cu privire la interesele legitime ale „statului național maghiar unitar“. În consecință inspectorii să bage bine de seamă în viitor și să facă rapoartele necesare, pentru-ca ministrul să pōtă lua măsuri față cu școlile, cari nu vor corăspunde așteptărilor.

Magasii publice. Se scie, că anul acesta recolta în Ungaria a fost bună. Der curios lucru, că cu tōtă recolta bună, agricultorii nu profită nimic din ea. De ce? Fiindcă prețurile cerealelor le determină bursa, unde se înțelege, că interesele jidovesci primēză. De la 10 Iulie și până astăzi, va să dică în timp de trei săptămâni, prețul grăului a scădut la 50 chilo-grame cu 1 cor. 80 bani. Dacă luăm așa der, că în Ungaria și Transilvania recolta grăului a fost de 50 milioane chintale, etă în 3 săptămâni o pagubă de 180 milioane corone! Rēul cel mare este, că producții avēnd nevoie de bani, se vēd siliți a-și vinde produsele îndată după seceriș, când prețurile sunt scădute, fiind-că țările streine, cari importēză cereale, mai au încă rezerve. Cât de bine ar fi, când producțul ar pte aștepta, cu vēndarea până erna sēu primă-vara viitoare, când este scit, din buletinele bursei, că prețurile în trei din patru părți sunt mai favorabile decât în August. Der ce să fă-

bietul om dacă e lipsit de bani? va obicta cine-va. Ce să facă? Să primēscă avans de la magasiile publice de cereale. Der unde sunt acele magasi? Dacă nu sunt, trebuiesc înființate în tōte ținuturile pe unde este prisos de cereale. Aceste magazii ar trebui să avanseze împrumuturi eftine pe recoltă, pentru ca agricultorul să nu fie nevoit a-și vinde bucatele. — Der cine să se intereseze de înființarea unor asemenea magazii? Pōte onoratul guvern? — D'apoi, dacă guvernul s'ar ocupa și cu d'al d'astea, atunci de unde i-ar mai rămâne timp, să alerge ca copiii primă-vara, după fluturi, după utopia „statului național maghiar, unitar?“

Evenimentele din Franța.

Se scrie din Paris: „Numărul cel mai mare de școli, pe cari ultimele decrete au hotărît să le închidă se află în departamentul Finistère, Țiarul „Lanterne“ crede, că aici se va face mare împotrivire executării decretelor. Marchisul de Castellane Escarion a adresat prefectului din departamentul Gironde o scrisore, în care declară, că nu va mai plăti contribuții unui guvern, care a călcat în picioare constituția de la 1876. Țiarul „Gaulois“ declară, că acest procedeu este vrednic de imitat.

Românizarea Ungurilor în România.

Țiarul koșutist „F. M-g.“ aduce scirea fantastică, că guvernul român în ultimul consiliu de miniștri ar fi hotărît să schimbe art. 7 al constituției și să naturalizeze străinii. Consiliul de miniștri ar fi hotărît, să forțeze pe toți aceia, cari sciu bine românesce, să-și romanizeze numele și să-și cumpere (!) imobile. Organele administrative somēză (?) pe cale confidențială pe Ungurii de acolo, să-și romanizeze numele. Până acum s'au și romanizat Kovács Sándor (Silivestru), Mezei Peter (Câmpianu), Kolényi Gábor (Colțescu), Terepes Jozsef (Arenescu). — Nu scim cine o fi tras pe sfōră pe cei dela fōia koșutistă, de scriu asemenea gogomării despre pretinsa schimbare a art. 7 și despre hotăriri de ale consiliilor de miniștri atât de fantastice și imposibile!

Regele Carol la Ischl.

Am anunțat deja călătoria regelui Carol al României la Ischl, unde va avē o întēlnire cu Majestatea Sa Monarchul nostru.

Deși regele Carol în fie-care an se întēlnesc cu monarchul nostru, totuși întēlnirilor acestora totdeuna li-s'a atribuit o deosebită importanță.

Ceea-ce privesc în special visita din anul acesta, i-se atribue în cercurile diplomatice austro-ungare o importanță și mai mare, fără îndoială în vederea situației politice chaotice din Balcani, față cu care România se distinge ca un punct luminos în Orient.

Dovadă despre această importanță este prim-articolul din numărul dela 1 August al oficiului „P. L.“, inspirat de sigur de la ministrul de externe, din care reproducem mai jos câte-va pasage.

Se înțelege, că articolul lui „P. L.“ nu se pte încheia fără obicnuitul clișeu, în care se fac reproșuri bărbaților de stat români din cauza că nu execută dispozițiile tratatului din Berlin față cu Israelii.

Oficiosul ungar relevēză cu tendințe destul de transparente, că „suveranitatea României se întemeiează pe acest tratat“, lăsând a se ghici conclusia, că adevăată suveranitate n'ar fi completă, pe cât timp o condițiune atât de importantă a numitului tratat nu se execută. Etă ce dice „P. L.“:

„Regele Carol al României s'a putut convinge de repeșite-ori, cât de sinceră este simpatia, cu care îl întimpină poporele monarchiei, de aceea scie fōrte bine, că visita ce o face la 3 August domnitorului nostru la Ischl, trebuie să producă impresia cea mai bună. Căci fie-care vizită a sa la monarchul nostru, este o dovadă, că regele Carol își aduce aminte cu grațitudine de prietenia ce i-o arată regele nostru.

Cumcă regele Carol este un aderent convins al politicii triplei alianțe, tocmai fiind-că unica ei țintă este conservarea păcii, acesta este un fapt destul de cunoscut și visita de acum este o dovadă, cât de satisfăcut este regele Carol de înoarea alianței. Acestă aderență se manifestă hotărît în direcțiunea dată deja de mulți ani politicii esterne a României de regele Carol: direcția, de a păstra în Balcani status quo-ul teritorial.

Pe când aprōpe toți vecinii Turciei, referindu-se la înrudirea națională, ce o au cu copiii dădăciți ai imperiului turcesc, sēu în care de acum au de gând să între prin agitațiuni religioșe, profane, și militare, își dau tōtă silința să rupă relațiile actuale de stăpânire, România, care are în adevăr numeroși conaționali în Macedonia, și încă partea cea mai agilă din punct de vedere spiritual și economic, — își dă tōtă silința pentru păstrarea status quo-ului.

„P. L.“ face elogiul politicii cumpătate și independente a României, care fără să liciteze între marile puteri, stă pe piciorle sale și fără să manifeste veleități de expansiune într-o parte sēu alta, caută în asigurarea păcii criteriul consolidării sale.

Această politică, dice „P. L.“ mai de parte, este meritul regelui Carol, care a sēvșit în România o operă educatoriă de la care ar pte lua exemplul alți domnitori din Orient.

Regele Carol și regina, cari au trecut prin Brașov Vineri la orele 2 p. m. cu trenul accelerat, la care erau atașate două vagōne de salon ale trenului regal, a sosit în Viena Sâmbătă după amiază și au descins la hotelul „Krantz“.

La gară s'au prezentat la sosirea părechei regale ministrul român Emil Ghica și personalul legațiunii, mai mulți membri din colonia română și comandantul regimentului Nr. 6 austro-ungar, al cărui șef de onore e regele Carol. De la gară, părechea regală s'a dus la cripta capuciniilor, unde au depus o corōnă pe mormēntul împărătesei Elisabeta. La orele 3 regele a făcut o vizită la archiducesa Maria Teresa, er la orele 5½ a primit în audiență particulară pe contele Goluhowski, cu care a conferit timp de 2 ore asupra cestiunilor politice din Balcani în general și asupra cestiunilor din România în special.

Regina a plecat Sâmbătă sēra la Neu-Wied, er regele Duminecă dimineța la Ischl.

Asupra visitei regelui Carol la Ischl, țiarul „Nationalzeitung“ din Berlin scrie: „În Germania regele Carol este deja de mult timp apreciat ca aderent al po-

litice de pace urmărite de tripla alianță. Visita lui așa-dér la seniorul monarchilor triplei alianțe este salutată și în Germania cu o viuă simpatie."

Afacerea Iancu în congregația din Arad.

— 2 August 1902.

Eri, în 1 August, s'a ținut congregația extraordinară a comitatului Arad, la care au asistat puțini Români și ceva mai mulți neromâni.

Cu toate acestea, adunarea a fost una dintre cele mai agitate. La ordinea zilei era între altele, adresa municipiului Arad pentru ridicarea monumentului lui Kossuth.

Era imposibil, ca din sânul Românilor mulți, puțini, câți erau de față, să nu-și ridice nici unul glasul, mai ales acum, când din tote părțile se îndreptăzau insulte și calumnii în privirea Românilor și a onoarei lor naționale.

Nu de mult cu justă mâhnire și indignare au înregistrat toate ziarele noastre infamele insulte debitate de „Független Magyarország” la adresa adoratului nostru erou Avram Iancu.

Figura mărețată a lui Iancu, idealismul lui curat ca cristalul, însuflețirea lui cea divinată, au îndemnat pe unii dintre Români din comitatul Aradului să-și facă datoria și pe urma împlinirii acestei datorii, putem să dicem că 1 August a fost o zi, în care s'a purtat în congregația una dintre cele mai frumoase lupte.

Orașul liber regesc Arad invită comitatul Aradului spre a interveni în parlament pentru ridicarea unui monument lui Kossuth Ludovic. Comisiunea permanentă face propunere în acest sens.

Atunci se ridică membrul român d-l Dr. Ștefan C. Pop, și într-o vorbire plină de însuflețire pentru memoria marelui nostru erou Avram Iancu, cere trecerea la ordinea zilei.

Din remarcabila vorbire a d-lui Dr. Ștefan C. Pop mi-am putut însemna următoarele:

„Dreptul roman — a dis d-l Pop — se bazează pe trei principii cardinale: *honeste vivere, neminem laedere, suum cuique tribuere*.

Aceste trei principii frumoase au trecut în legislațiunile tuturor popoarelor civilizate și servesc ca basă de drept și morală în viața publică și privată.

Escepțiune faceți numai D-văstră, Maghiarii, cari deși pretindeți a profesa aceleași principii, pe cele două din urmă de fapt nu le-ați respectat nici odată.

Cereți ca memoria lui Kossuth să fie eternizată *aere perennius* — prin monument și tot atunci strigați în lumea largă că nouă Românilor nu ne e permis a ridica o cruciuliță acelu mare și neasemănat erou, care a luptat pentru patrie, tron și pentru poporul său apăsător.

Noi scim să apreciem sentimentele D-văstră pentru acei bărbați, a căror memorie vă este scumpă, cerem însă pe baza principiului „*quod uni iustum, alteri aequum*” ca și d-văstră să respectați sentimentele noastre de pietate față de acei bărbați, cari mărire au adus neamului românesc. D-văstră însă nu ne lăsați să ne împlinim datoria față de eroii noștri, ci banii adunați cu crucerul din sudorea poporului român i-ați confiscat.

Noi Români nu putem adera la ridicarea unui monument pentru Kossuth din visteria statului, nu, mai veltos până când nouă chiar și din banii proprii ni-se interzice a ridica monumentul lui Avram Iancu.

Dér o împrejurare durerosă ne îndemnă și mai tare a persista pe lângă hotărârea noastră. Înainte de asta cu câte-va zile, „Független Magyarország” autorizată partidului kossuthist, a numit pe eroul națiunii române „bandit ordinar”. Nu este Român, pe care să nu-l cuprindă indignare și dispreț față de aceste invecitive ticaloase.

Ne-a vătămât în cele mai scumpe sentimente organul acelui partid, care stăruie pentru ridicarea monumentului, fără de a fi desaprobat de către D-văstră, său luat la răspundere din partea procurorului. De aceea un Român cinstit nici când nu va putea adera la propunerea d-văstră.

Avram Iancu își dărmă somnul vecinilor aci la marginea comitatului nostru și nu se poate odihni de insultele procurorului și a jurnalisticeii d-văstre.

„Decă voiți să faceți un început de loialitate și voiți să vă arătați drepti și justii, primiți propunerea mea, ce-o fac în numele tuturor Românilor, ca congregațiunea noastră să propună înaltului guvern ca fără de amănare să ridice interdicțiunea pusă pe fondul lui Iancu și să-l predea destinațiunii sale; atunci și noi vom uita cele ce ni-s'a făcut și vă vom considera ca pe unii, cari știți respecta și drepturile altora.”

Cam acestea au fost cuvintele rostite de d-l Dr. Ștefan C. Pop. Lambagiul puternic și convingător, rezonanța sănătoasă, atingerea cordelor celor mai sensibile ale inimei românesce, au făcut ca Români prezenți la adunare să-l asculte cu evlavie sfântă. Dér cu atât mai impacienți au fost membrii neromâni, cari prin desele întreruperi, prin repetiții și răgușituri lor „eláll” — voiau să strice efectul vorbirii d-lui Dr. Ștefan C. Pop. Spre lauda dănsului fie înședis, și-a sciut păstra cumpătul și sfințenia cauzei pe care o apăra, l'a făcut să nu se misce dela postul impus lui de datoria. de a apăra memoria lui Iancu și prin această, onorea întregului popor românesc.

Și credeam, că nu se va afa Român, care să nu-l felicite pentru aceste cuvinte emanate din simțul de datorie.

Durere însă, un pactor român: Sever Bocșan, care încă tot are pretenția să fie considerat de Român, a făcut niște încercări de a desavua pe d-l Dr. Ștefan C. Pop, insultând poporul român în mod brusc.

Și-a căpătat însă răspunsul dela d-l Dr. Ioan Suciu, care l'a asemănat cu pasărea, care și necinstesce cuibul.

Din partea Ungurilor s'a ridicat apoi deputatul dietal *Vásárhelyi* Laszlo, dicând că regretă, că în această sală se poate face asemănare între un Kossuth cu Iancu, pentru-că veți Dómne, Kossuth a liberat și pe Români din iobăgie.

La aceste cuvinte îngâmfaute ale lui *Vásárhelyi*, care a falsificat și mai mult falsa istorie maghiară a evenimentelor de la 1848, dintre Români prezenți s'a ridicat imediat pentru a restabili adevărul istoric, tot d-l Dr. Ștefan C. Pop și i-a ținut lui *Vásárhelyi* și conaționalilor lui, cari l'au aprobat sgomotos, o prelegere formală din istorie, care fiind predată în limba maghiară, și mai mult i-a cătrănit.

D-l Dr. Pop a dis, că „pentru Români criticele preocupate ale dușmanilor nu valorază nimic. Între istoricii maghiari s'au găsit însă și ómeni nepreocupați, față cu Iancu, ér aceștia în unanimitate recunosc pe Iancu de un erou nobil. Chiar istoricii maghiari confirmă, că Iancu numai într-o singură bătălie a mântuit dela perire sigură 300 femei și tot atâți copii maghiari; că erau fericiți acei maghiari, cari ajungeau pe mâna lui Iancu, pentru-că el cruța viața bărbaților și apăra onorea femeilor.

Decă d-văstră adversarii noștri constatați aceste fapte ale lui Iancu și-l numiți erou nobil, atunci noi cu drept cuvânt putem preamări această gigantică figură. Nu se supere deci d-l *Vásárhelyi* pentru asemănarea făcută, fiind-că pentru noi Iancu este ceea-ce pentru d-văstră este Kossuth, ba poate ne este și mai mult, și nu vom suferi, să fie batjocurit și insultat și în mormântul lui.”

După această vorbire de mare importanță s'a încheiat discuțiunea primindu-se propunerea comisiunii permanente.

De față au fost numai câți-va Români. Dela așa numitul diar național din Arad n'a fost absolut nimeni de față și în numărul de Vineri nici amintire nu se face de această luptă atât de înalțătoare pentru Români, la care luptă ar fi trebuit să ia parte, decă nu ca oratori, cel puțin ca votanți și cele unspredece părți din douăspredece, cari s'au ilustrat cu absența.

Diarele maghiare din localitate apreciază acest eveniment în articole de fond și se năpustesc cu cunoscutul *furor humanicus* asupra d-lui Dr. Ștefan C. Pop, căruia i-se dă sfatul necerut, ca să plece de cu vreme în România, nu cumva să fie trimis (!) peste voia lui.

Noi Români suntem mândri de învingerea morală raportată în sala comitatului Arad și avem firma convingere, că

ceștiunea Iancu, din nou sulevată, nu va mai fi luată dela ordinea zilei, până când nu-și va avé rezultatul dorit, adecă acela de a i-se ridica eroului Iancu un monument, care să fie fala și a poporului și a patriei și a tronului, cărora cu atâta abnegațiune le-a servit.

Senex.

Chestiunea jidovilor în România.

Se scrie din Londra, că în casa comunelor s'a făcut dilele acestea o interpeleție de către deputatul *Harrier* în chestiunea jidovilor din România. Haiter a întrebat guvernul, decă legea meseriașilor adusă în Martie a. c. în România, care lege interzice a da muncă meseriașilor jidovi, este în consonanță cu dispozițiile aduse în congresul din Berlin? Și decă nu sunt în consonanță, protestat-a guvernul engles? Secretarul de esterne *Cramborne* a răspuns, că legea română se referă la toți streinii și nu-i amintesc în special pe jidovi. Decă însă numita lege s'ar aplica numai contra jidovilor, guvernul e de părere, că legea nu-e în consonanță cu art. 44 al tratatului de Berlin. Ambasadorul engles a intervenit în sensul acesta pe cale amicală pe lângă guvernul român și va face și pe viitor tot, ce-i va sta în putință în interesul jidovilor. — Vedem că nu se astâmpără agenții Evreimei și cercă marea cu degetul prin toate parlamentele streime, voidind a crea dificultăți României. Trebuie să fie însă amar desilusionați, vedând, că toate răspunsurile sunt evasive, în doi peri. Ce deosebire colosală între epoca de dinainte de un sfert de secol, când în Anglia conducea politica jupânul lord *Disraeli*, în Franca *Cremieux*, ér la congresul din Berlin *Waddington* despica piatra diplomatică în patru, ca să storcea din ea drepturile politice ale Evreilor din România! Interpeleția această este dealtminteri a doua, ce s'a făcut în Londra anul acesta pe tema legii meseriașilor din România. Primul răspuns a fost negativ și defavorabil pentru interpelant, cel de față par-că le-ar da printre rînduri ore care încurajare. Se vede cât de colo, că acuma e lordul *Rosebery* la putere, care e ginerele lordului *Rotschild*.

Escursioniști maghiari în România.

Se scie, că profesorul de geografie de la universitatea din Budapesta d-l *Loczy* Lajos a făcut, însoțit de câți-va profesori și candidați de profesori, o escursiune de studii în Caucaz. Atât mergând în colo, cât și întorcându-se spre casă au stat în România, unde au fost primiți cu cea mai mare cordialitate. Din timpul de 5 săptămâni, cât a durat escursiunea, o săptămână au petrecut în România. D-l *Sánta* Mihaly, descrie acum escursiunea lui *Loczy* în diarul „M-g”, din care estragem partea referitoare la România.

O facem acesta fiind-că unele din observările reporterului ungar sunt prea caracteristice și fiind-că tabloul ce-l desfășură dănsul este un *pendant* la „primirea” vestită ungurescă dela Deva. Ne reținem însă pentru aji dela orice comentariu și ne mărginim a atrage asupra espunerei d-lui *Sánta* Mihaly luarea aminte a acelor „buni prieteni”, cari dilele acestea aveau tupeul de a ne ține de réu, pentru-că am fost dat ore-care atențiune vestilor streine unguresce despre aranjarea „frățietății maghiaro-române” pe pământul României libere.

Eată ce scrie d-l S. în „M-g”:

„În Orșova, dice d-l S., expediția profesorilor ungaruri a fost primită de d-l *Murgoci* profesorul de mineralogie și geologie la universitatea din București, împreună cu asistentul său. Au mers cu trăsuri până la Verciorova, la graniță, unde au fost primiți de profesorul de universitate *Mrazek*, *Popovici*, șeful institutului geologic și corpul profesoral al liceului

din Turmu-Severin. Profesorii români i-au primit pe Unguri cu multă atențiune și prietenie. Liceul din Turmu-Severin poate servi de model ori-cărei școle secundare. Acest liceu crește tinerimea milităresce, instruindu-e în sport și mânăirea armei. Elevii au defilat cu arma înaintea Ungurilor. Pe urmă au cântat cântece românesce în cari își exprima bucuria, că au putut primi ca oșpeți pe Unguri. Orchestra elevilor a cântat în fața liceului imnul maghiar și român, ér la sfârșit marșul lui *Rakóczy*. În București i-au călăuzit profesorii *Mrazek* și *Popovici*. Afară de acesta, pe timpul petrecerii lor în România li-s'au dat ca eicoronă niște timeri, cari scieau nerătesce și franțuzesce.

Cu regret am remarcat, că 3/4 părți din birjari sunt Secui. Adevărat, că acești compatrioți secui câștigă destul în România; au câte 5—6 trăsuri și mulți cai, și după-eum singuri spurcau numai atâta stau în România, până își fac rost de ceva bănișori și apoi se întorc acasă. Caracterul rasei maghiare îl păstrează și în străinătate. Sunt mulți printre ei, cari se prăpădesc, dér limba nu o părăsesc nici într'un cas. Între birjari, pe lângă Secui, mai este o sectă rusescă, ai cărei membrii, după-ee fac 2—3 copii, se castrază, supunându-se și femeile la o asemenea operație. Pe aceștia Rușii îi disprețuiesc într-atâta, încât ei umblă la altă biserică. Escursioniștii au fost și în Galați. Aici este dragua cea mai mare din lume, cu care se curăță delta Danării. Aici, un secretar al consulatului, cu numele *Putnik* Bela, multe ne-a povestit despre peirea Secuilor. D-l *Putnik* se ocupă în mod profesional de mulți ani cu această chestiune și a trimis ministerului memorande peste memorande despre peirea Secuilor. A fost o scenă frumoasă, când femeile maghiare din Galați au eșit spre întâmpinarea compatrioților lor.

După-ee descrie trecerea în Rusia, unde au bătut și s'au sărutat cu Rușii, ér cu femeile lor au jucat ciardaș, dér cu toate acestea au fost în continuu păziți de poliție, care în *Batum* nu i-a lăsat să fotografieze un grup etnografic și i-a urmărit până și în baie. În *Tiflis* au fost oșpeți ai consulului *Puşcarin*.

Înainte de a pleca din Caucaz continuă d-l S. cu frumoase suveniruri și diferite colecții, au telegrafiat Românilor, cu cari se împretiniseră și îi înscințară despre înșercere. Români îi așteptau pe Unguri pe teritor rusesc. În Iași îi aștepta o deputație. Din partea Românilor au fost întâmpinați și cu această ocaziune cu aceeași ospitalitate politicoasă și dragălașă, ca și la trecerea spre Caucaz. Fôrte mult li-a plăcut universitatea din Iași, aranjată într-o totă conform cerințelor moderne. Fôrte frumoasă este sala bibliotecii cu pereți de marmoră și frescuri. În bibliotecă sunt 120,000 volume și 200,000 manuscripte. La colecții Români nu atribue multă importanță rarităților, ci numai valorii practice științifice. Poziția universității este de asemenea încântătoare, în mijlocul unui parc, având de jur-împrejur alee de castanii. Pe placatul federației „*Corda Fratres*” — atârnat și aici — este desemnat un tiner maghiar, cu sabie, întindându-și drepta oșpeților veniți la Budapesta ai federațiunei internaționale. Din incidentul acestui placat, Români s'au interesat de costumul maghiar și i-au întrebat pe Unguri, unde au lăsat sabia? Ungurii însă le-au explicat, când și la ce ocazii se pörta sabia.

Find Români bine dispuși, li-au spus Ungurilor, că fratele renumitului vin unguresc dela *Tokaj* se face în România, la *Cotnari*. Frățietatea între cele două vinuri se dice, că și-ar avea originea de acolo, că regele *Sigismund* a dăruit lui *Ștefan* vodă câte-va vițe de *Tokaj*, din cari s'a derivat vinul de *Cotnari*. Români au și oferit escursioniștilor vin de acesta, care însă nu se poate compara cu cel de *Tokaj* și dintre vinurile din patrie s'ar pute asemăna cu „sec”-ul din *Somo*. Expediția noastră s'a despărțit în prietenie simpatică maghiaro-română de Români ospitalieri. Profesorul *Murgoci* i-a însoțit până la Tuș-

nad, unde i-au arătat lui, ca geolog, lacul „St. Ana“.

D-l Santa resumază apoi rezultatele științifice ale excursiunii, care a durat 37 zile. Ca specialitate caucasică relevă, ea acolo bărbații și femeile fac băi împreună fără să aibă măcar o cămașă sau altă rufă pe ei. D. S. o explică acesta cu următoarele cuvinte: „Se vede că ei înțeleg și simt estetica de conținut moral și basată pe natură, a corpului omenesc bine dezvoltat, cum o înțelegeau și simțeau popoarele vechi clasice.“

SCIRILE DILEI.

-- 21 Iulie.

Un centenar. Eri Duminecă s'a serbat într'un cerc intim, la mănăstirea Văratec, centenarul unui monach al cărui fiu îi ilustră numele, în literatura românească: centenarul lui Nicolae Vlăhuta, tatăl mult talentatului nostru poet. Bătrânul trăiește pe lângă o soră a sa, maică la acea mănăstire. Iși petrec amândoi ultimele zile în liniștea senină și pioasă a tihnitei mănăstiri, Văratecul. La această sărbătoare au asistat mai mulți literați de frunte ai țării.

Congres în favorul jidovilor din România. Se scrie din Paris, că jupânul Bernard Lazare face agitație pentru convocarea unui congres în favorul evreilor din România. Spre acest scop s'a adresat jupânul tuturor „somităților“ politice și literare din Franța, precum și membrilor societății „pentru drepturile omului“, cari au sprijinit campania pentru „reabilitarea“ lui Dreyfus. Se va lansa un manifest, spre a „lumina“ opinia publică franceză asupra situației jidovilor în România. Până acuma s'au declarat ca aderenți ai acestei mișcări: Trarieux, Pressensé, cunoscuții francmasoni, Jaurès, șeful socialiștilor franceși, faimosul scatolog Zola etc.

Românii ocupă teren. Nu mai pot foile maghiare de institutele noastre financiare. Apröpe în fie-care zi publică câte o jeremiadă contra „Albinei“ sau a altei bănci românești. Acum i-a venit rândul „Vlădeșei“ din Huedin, pe care o foie din Pesta o atacă foarte vehement, sub pretext, că ocupă teren pe socotela Ungurilor.

Monument lui Tisza Kalman. Atât comitatul Bihorului, cât și orașul Oradea-mare au hotărât încă mai de mult, ca să eternizeze memoria lui Tisza Kalman, născut în Oradea-mare și fost deputat timp de două-deci de ani al acestui oraș. Dilele acestea consiliul comunal a decis să numească o stradă sau piață după numele lui Tisza, să se pună o tablă comemorativă la casa, unde s'a născut și să i-se ridică o statuie — din subscripție publică. Iuntem sigur, că în scurt timp „sdrobiorul naționalităților“ va avea statuie în capitala unui comitat în care trăiește un umăr de peste 200,000 Români.

Revoluția în Macedonia. Peste o dată de Bulgari, cari veniau din Smirna alte localități și voiau să între în Macedonia pentru a se alipi de trupele revoluționare ale colonelului Iancoff au fost reținuți la Constantinopol de poliția otomană. Vice-președintele comitetului revoluționar. Tonceff, a declarat prin diarul „Information“ că o revoluție s'a pregătit și are loc în Macedonia. În urma esteia agenții diplomatice ai Austriei și Rusiei au făcut observații guvernului Igar.

Ciuma. După Mesagerul din Odessa, constatată în cursul săptămănei trecute total cinci cazuri cu simptome de ciumă, din cari două s'au stins cu desăvârșire, celelalte s'au ameliorat. Ultimele cazuri au fost constatate cu ziua de 9 Iulie. Timpul mai recent serviciul sanitar al țării a fost înștiințat oficial de izbucnirea ciumei la Chișinău, în Basarabia. Dacă ca sigură instituirea unei carantine Ungheni, dată fiind frecvența relațiilor cu orașul infectat. Se dice că populația din Iași e foarte neliniștită. Se speră

totuși că acest caz de ciumă dela Chișinău va fi împedat de a lua proporții.

Scandalul dela Körmend. În afacerea scandalosă cu profesorul din Körmend, judecătorul de instrucție din Sabaria continuă cercetările. În ziua de 1 August a ascultat elevele, cari au făcut depuneri grave contra profesorului Mocsári, arătând și scrisorile de amor, ce li a fost adresat profesorul criminal.

Un accident al ministrului Aurelian. Eri, în 3 August dimineața ministrul român Aurelian, care se află la băile Călimănești, eșind cu familia sa la plimbare spre Căciulata, trăsura lui s'a răsturnat și ministrul și-a fracturat brațul și umărul stâng. Familia a scăpat cu spaima.

Pentru victimele din Martinica. Din Paris se anunță, că până acum s'a strâns suma de 6 milioane de franci pentru familiile victimelor catastrofei din insula Martinica.

Musica comunală din Brașov va cânta astăzi Luni la orele 6 p. m. Marți, Mercuri și Joi dimineața la orele 8 pe promenada de jos. Afară de acesta muzica comunală va mai cânta dîlnic de la 8 1/2 seara în pavilionul dela cafeneaua „Neustädter“, ér Marți, Mercuri și Sâmbătă la orele 5 1/2 tot acolo.

De la băi. În lista Nr. 5 de la băile „Elopatlak“, ce ni-se trimite la redacție, mai vedem următoarele nume românești: Vasile Raiciu, comerciant Brăila, Teodor Mocanu, proprietar N. Baczon, D-na Nic. Puianu, din Brașov.

Reprezentări cinematografice. La „Casa de tir“ va da în curând reprezentații cinematografice „The American Biograph Company“, care după cum spun foile străine, a ajuns să fiă admirat pentru perfecțiunea, cu care își prezintă tablourile cinematografice. La timpul său amănunte.

Ce e bun, nu e scump. Se atrage atențiunea on. public străin, că la cumpărăturile ce le face, să aibă în vedere firma M. L. Laszlo succesor Julius Popp, tîrgu Inului 29. Piața Francisc Iosif, unde se vind cu prețuri reduse toți articuli de sezon.

Planetul Mercur.

De Friedrich Rheindl.

(Traducere autorizată.)

Urmare.

Aici stăm în fața unei probleme curioase, care însă nu este așa de grea, încât să nu se poată rezolvi, deore-ce avem de a face cu o epocă, prin care, după toate probabilitățile, au trecut toți planeteii și prin urmare și pământul nostru, și prin care erăși vor trece, care epocă însă nu poate fi considerată, decât ca un stadiu de tranziție. Originar planetul Mercur, trebuie să fi avut, ca și ceilalți planeteii, o mișcare ce se învîrtea în împrejurul unei axe, ce stătea perpendicular pe planul orbitei, prin urmare o mișcare de rotațiune. Prin inclinarea crescîndă a axei trebuia, firesce, ca această mișcare să devină mai lentă și prin urmare timpul rotațiunii mai lung, și când axa a ajuns să zace în planul orbitei sale, au scăzut total și au coincis cu timpul mișcării în orbită*). Mișcarea de rotațiune**) a trecut într'o mișcare de translațiune***) și polul, care gravita mai tare spre soare, conduse axa în direcția curbei orbitei. Acest stadiu îl avem acuma. Planetul Mercur pare a se afla în fața unei schimbări a axei și a aștepta timpul, când mișcarea sa de trans-

*) Orbite se numesc liniile pe cari le descriu centrurile planeteilor în mișcarea lor împrejurul soarelui. — Trad.

**) Mișcare de rotațiune este mișcarea pe care o face un corp împrejurul unei linii fixe, închipuită că trece prin centrul lui (axă). — Trad.

***) Mișcare de translațiune este mișcarea pe care un corp o face împrejurul altuia. (Mișcarea pe care o face luna împrejurul pământului se numește mișcare de revoluțiune a lunii sau revoluțiune siderală). -- Trad.

lațiune ce se face actualmente în direcția axei celei vechi va trece din nou într'o mișcare de rotațiune, care trebuie să se facă împrejurul unei axe, ce stă perpendicular pe cea veche și prin urmare și pe planul curbei. Deja acuma par a-se observa începuturile acestei schimbări. Aci se înclină una, aci cealaltă lature a jumătății nocturne a lui Mercur spre soare, așa, că în realitate mai bine de 3/5 din suprafața sa intră în cursul unui an mercurian în sfera luminei soarelui. Partea adversă însă, cu cât se va răci mai tare, cu atât mai energic va gravita spre soare, din care trebuie să rezulte în cele din urmă o mișcare de rotațiune. Noi credem cu siguranță posibilitatea unei schimbări de axe a planeteilor, schimbare săvîrșită în felul acesta sau într'un fel analog și ne și pronunțăm această credință fără incunjur. În ori-ce caz însă știința esactă este chemată a crea în această chestiune o teorie conformă cu legile invariabile ale mișcării centrale.

Mercur este cel mai mic dintre planeteii. Diametrul lui este de 4816 kilometri, mai mare prin urmare decât diametrul lunii. Acestui diametru îi corespunde o suprafață, care este apröpe așa de mare cât Asia și Africa, împreună cu insulele aparținătoare, un corp destul de considerabil, decă îl comparăm cu cel mai mare dintre planeteii, adică cu Ceres, a cărui suprafață abia face atîta cât face a șesea parte din Europa.

Pe latura luminată de soare, Schiaparelli a observat nisce dungă subțiri de umbră. Acestea au diferite direcții, și în împrejurări favorabile, ni-se prezintă roșii închise deosebindu-se numai puțin de coloră universală a planeteilor, care de obicei este roză cu nuanță arămie.

De aici se poate trage concluzia, că pe Mercur este apă și uscat și deore-ce părțile mai întunecate prezintă o suprafață mai mică decăt cele luminoase, probabil, că uscatul este în preponderanță. De asemenea se presupune, că planetul Mercur posedă și o atmosferă, care numai arare-ori este tulburată de nisce dungă subțiri de cîță, deore-ce părțile vizibile ale suprafeței ne prezintă în esență același tablou. Peste tot Mercur ne reamintescă planetul vecin Marte, a cărei suprafață o cunoșcem bine. În tot cazul Mercur trebuie să se afle într'un stadiu mai înaintat al răcirii, decăt pământul, deore-ce este mult mai mic, căci conținutul său nu face decăt a două-decea parte a pământului nostru. Tot-odată densitatea lui este mai neînsemnată, adică 4.85 din densitatea apei, pe când a pământului este 5.34; el este prin urmare cam de două-deci și cinci de ori mai ușor. Un chilogram nu cântăresce acolo, decăt a treia parte dintr'un chilogram.

(Va urma.)

Produțiuni și petreceri.

Comitetul parochial din Șoimuș invită la serbarea hramului bisericeii (Prasnic), împreună cu sfințirea noului cimitir „Pomenirea“ a capelelor ridicate în fruntea bisericeii, pe ziua de Duminecă, 10 August 1902. Cu această ocaziune se va da și un bal în sală școlii confesionale, precum și o petrecere pentru popor în casa de sub numărul 10 din strada principală. Prețul de intrare: de persoană 2 cor. în familie 1 cor. 60 bani, pentru popor la petrecerea populară de persoană: 20 bani. Venitul net e destinat pentru biserica din Șoimuș. Contribuțiile se vor publica prin diare. **Comitetul aranjator NB.** Ospetii trebuie să se îngrijescă singuri de mănăcări. De beuturi bune și ieftine se va îngriji comitetul.

Programul festivităților. 1) La 9 ore a. m. se va începe serviciul divin, la care va celebra domnul **Gerasim Domide**, protopopul Bistriței, asistat de mai mulți preoți. Cântările le va executa corul sub conducerea învățătorului Vasile Baciu. 2) Sfințirea răstignirii din capela ridicată în fruntea bisericeii la stînga. Această răstignire e făcută întocmai după răstignirea

aflătoare la biserica sfântului mormont din Ierusalim (și e lucrată cu multă artă. Pe postament se află un automat de ilustrate conținînd iconițe religioase și texturi din sfânta scriptură à 10 bani una. Profilul curat ce rezultă din vînderea ilustrațiilor e destinat pentru sf. liturghii. 2) Sfințirea icönei Madona de Lourdes, a grotei aședată în capela din fruntea bisericeii la stînga și așapei procurată din isvorul grației dela Lourdes. 4) Procesiune la cimitirul „Pomenirea“ și sfințirea aceluia. 5) Masă comună în grădina din fața bisericeii. 6) Teatru, tot acolo. 7) Bal. 8) Petrecere populară.

ULTIME SCIRI.

Sibiu, 4 August. Astăzi a fost alegerea pentru scaunul de deputat din Cristian, devenit vacant, în urma morții lui Schwicker. Românii, deși au majoritate absolută în acest cerc, au rămas credincioși politiceii de până acuma și nu s'au prezentat la urnă. În urma acesta candidatul partidului popular săsesc, Dr. Wilhelm Gresskowitz fu ales cu aclamațiune.

POSTA REDACȚIUNELI.

? — Făgăraș. Necunoscutul cu ilustrata cîfrată neînțeleasă, de la 2 August, este rugat a scrie ca să-l înțeleagă și alți muritori

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 2 August 1902.

H. Europa: Dimitrescu G. farmacist. Dimitrescu E. avocat, Câmpu-lung; maior Negreanu. Constanța; Fisler, comerciant. Bucuresci; Caldenweyer, comerciant, Barmen; Györi, Schönerer voiajor, Viena; Dr. Miron E. Cristea, Vartares, căpitan de honveđi, Sibiu; Dr. Armann, avocat, Beicherec.

H. Orient: Pascu, Maican, Flamer funcționari, Bucuresci; Georgescu, fotograf, Sibiu

H. Grand: Rosenstein, comerciant, Dimitrescu, inspector, D-na Goldenberg, Bucuresci; Artăreanu, inspector, Predeal; Stupjan, avocat, Cs. Sereďa; Bánky, inainer șef, Budapesta.

„ALBINA“ institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiilor în luna Iulie 1902

Intrate:

Numărare cu 1 Iulie 1902	cor.	31,528-44
Depuneri spre fructificare	„	268,737-13
Cambii rescumpărate	„	294,723-91
Conturi curente	„	18,432-64
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„	22,166--
Imprumuturi pe produse	„	1,150--
Monetă	„	2,125-52
Comisiuni, cupoane și efecte	„	37,187-47
Banci	„	89,497-13
Interese și proviziuni	„	21,119-62
Diverse	„	133,186-82
	cor.	919,854-68

Eșite:

Depuneri spre fructificare	cor.	202,037-19
Cambii escomptate	„	317,738-42
Conto curent	„	90,289-48
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„	17,167--
Imprumuturi pe produse	„	100.
Monetă	„	5,859-54
Comisiuni, cupoane și efecte	„	38,089-04
Interese și proviziuni	„	639-01
Salarii și salarii	„	4,642-52
Banci	„	105,771-05
Diverse	„	75,322-85
Numărare cu 31 Iulie 1902	„	62,198-58
	cor.	919,854-68

M. P. Patrescu m. p. C. Aisér m. p.
dirigent. cassar.
Iosif Oncioiu m. p.
comisariat

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

DOCTORUL
ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD
specialist pentru bóle interne
CARLSBAD,
Alte Wiese, „Blauer Schlüssel“.

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 Iulie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.25
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	119.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	118.80
Bonuri rurale ungare 4%	97.65
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	205.—
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	162.25
Renta de argint austr.	101.80
Renta de hartie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.65
Losuri din 1860.	152.60
Actii de-ale Banței austro-ungarã	16 00
Actii de-ale Banței ung. de credit.	714.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	678.80
Napoleoniori	19 05
Mãrci imperiale germane	116.97 1/2
London vista	237.65
Paris vista	95.20
Rente austr. 4% de corone	99.85
Note italiene.	94 10

Cursul pieței Brașov.

Din 32 Iulie n. 1902.

Banecot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argint român.	18.80	"	18.88
Napoleoniori.	19.04	"	19.07
Galbeni	11.20	"	10.30
Ruble Rusesct	2.54	"	—
Mãrci germane	117.25	"	—
Lire turcesct	21.40	"	21.5
Scris fonc. Albina 5%	101.—	"	102—

Bursa de Bucuresti

din 30 Iulie 1902.

Valori	Do. bantã	Scad. cup.	Cu banã gata
Renta amortisabilã	5 1/2	Jan.-Oct.	97 3/4
" " Impr. 1892	5	Jan.-Iul.	97.—
" " din 1893	5	"	97.—
" " 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	—
" " Impr. de 32 1/2 mil.	4	Jan.-Iul.	84 1/2
" " Impr. de 50 mil.	4	"	84 3/4
" " Impr. de 2 1/4 m. 1890	4	"	85.—
" " Impr. de 45 m. 1891	4	"	84 3/4
" " Im. de 120 mil. 1894	4	"	84 3/4
" " Impr. de 90 mil. 1896	4	"	85 1/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6	Mal.-Nov.	85 1/4
" Casei Pensiunilor fr. 300	10	"	—
" comunei Bucuresti 18-8	5 1/2	Jan.-Iul.	—
" " " " din 1884	5	Mal.-Nov.	—
" " " " din 1888	5	Iul.-Dec.	—
" " " " din 1890	5	Mal.-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5	Jan.-Iul.	97 3/8
Scris. fonciare rurale din 1890	4	"	85 3/4
" " urbane Bucuresti	5	"	86 1/2
" " " " lași	5	"	80.—
Oblig. Soc. de basalt artificiali	6	"	—
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	500	150 v.	—
Banca Națion. ult. div. 85.	500	intr. v.	—
Banca agricolã.	500	150 v.	2400
Dacia-România ult. div. 85 lei	200	intr. v.	248—
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	"	157.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	"	388—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	"	388—
Soc. rom. de hartie ult.	100	"	—
"Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	"	—
Soc. rom. de petrol l em. u. d. 0	200	"	—
" " " " 2 em. u. d. 0	1000	"	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	"	—
"Bistrița" soc. p. f. hãrii 30 l.	1000	"	—
Societ. p. constr. de Tramaxs	200	"	—
20 franci aur	—	"	—
Fabricile Unite de gaze.	12	"	—

Securități:

Banca naț. a Rom.	6%	Paris	8%
Avansuri pe efecte	7	P tersburg	5 1/2
Banca agricolã	9-10	Berlin	8
Londra	3	Belgia	3
Viena	3 1/2	Elveția	3 1/2

Bursa de măriuri din Budapesta.

din 30 Iulie. 1902

Seminațe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Grâu Bănățenesc	80	dela 7.45 până la 7.65
Grâu dela Tisa	80	7.95
Grâu de Pesta	80	8.35
Grâu de Alba regalã	80	—
Grâu de Bácska	80	—
Grâu unguresc de nord	80	—
Grâu românesc	80	—

Seminațe vechi ori nouã	Scad.	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Săcãra		70-72	7.—
Orz	nutrey.	60-62	6.90
Orz	de rachiu	62-64	6.10
Orz	de bere	64-66	5.75
Ovãs			
Cucuruz	bănățen.	75	—
Cucuruz	alt soiuri	73	—
Cucuruz	" "		
Hirșcã			4.50

Producte div.	Scad.	Cursul
Sãm. de trifoiu	Luțernã ungar.	dela 44.— până la 54.—
" "	" transilvanã	35.— 40.—
" "	" bãnățenã	42.— 46.—
" "	" roșiã	— —
Ulei de rapițã	rafinat duplu	— —
Ulei de in		— —
Unsore de porc	dela Pesta	65.— (65.5)
" "	dela țerã	— —
Slãninã	svântatã	55.— 56.—
Prune	diu Bosnia	— —
Liectar	Slavon si Serbia din Serbia in s.	— —
Nucã	slavon nou	— —
Gogoși.	sãrbesc	— —
" "	din Ungaria	— —
Miere	unguresc	— —
" "	sãrbesc	— —
Cerã	brut	— —
Spirit	Drojdiiute de s.	— —

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Pentru
Vilegiaturã in Brașov
O casã cu etaj

förte potrivită și pentru cei ce fac vilegiaturã in Brașov, într'o stradã principalã din suburbiul român. care constã din **doe locuințe frumoșe**, parte parchetate, fie care cu 5 odãi, 2 bucãtãrii, 2 cãmãri, odãe de bae, pivnițã mare, sopron, spãlãtorie, grãdinã și o curte spațioșã, apröpe de piațã, förte cautatã, pentru locuințe de varã, **este de vânzare,**

din cauza mutãrii, cu preț moderat și din mãnã liberã.

Intormãții Strada Caterinei Nr. 17 in etaj

Publicațiune.

Moștenitorii dupã rãmasul d-lui Otroban Nandor incunoscintãzã prin acesta, cum-cã realitãțile urmãtoare, cari au rãmas din licitație se dã voie a-se vinde si din mãnã liberã. Acesta sunt precum urmẽzã:

- 1) Casa de lemn, in Brașov (Scheiũ) Podul Crețului, nr. 107 nou (676 vechiũ) indusã in cartea funduarã nr. 2660, n-rii top. 3348, 3349.
- 2) Villa din Predeal, cu tot mobilierul din ea și cu aranjamentul, indusã in cartea funduarã din Brașov, nr. 10,961 A + 25 404/12 nr. top.
- 3) In Bacifalu, casa cu nr. 446, cu 9 apartamente de locuit, cu o mare grãdinã de pöme, odãile folosite pentru locuințã de varã, dimpreunã cu mobilierul, indusã in cartea funduarã nr. 598 A + 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 n-rii top.
- 4) In Bacifalu casa nr. 445, cu patru locuințe și grãdinã. indusã in cartea funduarã nr. 589 A + 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2, 1364/2 n-rii top.
- 5) In Elöpatak stațiune balnerã așã numita „Villa Zona“ cu intreg angajamentul, cu mobilele din ea, cu dreptul la bãi, la apa mineralã, indusã in cartea funduarã nr. 318 A + 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top.
- 6) Casele din Brașov, Strada Porții nr. 16 și cel vechiũ 488, induse in cartea funduarã Nr. 2660 nr. top. 5434, și casa din strada Spitalului Nr. 11 nou și cel vechiu 475, nr. top. 5420, douã case legate una de alta (fost hotel Baroș).
- 7) Imobilul din Apața, loc de zidire, indus in cartea funduarã nr. 1011, n-rii top. 1601/2, 1602/2, 1603/2.
- 8) Livadea din Tușnad Nr 976 indusã in cartea funduarã nr. A + 12.508/2.
- 9) Realitatea aflãtoare in Bölön Nr. 634 indusã in cãrțile funduare sub Nr. A + 3759/3.
10. O surã aflãtoare in Agostonfalva.
11. O baie de fier in Felsö-Rákos.
12. Realitãțile aflãtoare in Bardocz sub Nr. 674 și 736 indusã in cartea funduarã sub Nr. A + 263, 263 și 267/1, 267/2.

Informațiuni mai detaliate se pot lua in cancelaria d-lui avocat Zakariás Iános, Brașov strada Spitalului militar Nr. 3, unde se pot vedẽ și condițiunile de vânzare a pãrților.

Brașov, 28 Iunie 1902.

Szabó Alesandru,
executorul întregului rãmas dupã Otroban.

Sz. 7581—1902.

tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirrã teszi hogy Oana Anna végrehajtatónak Oana Jakab végrehajtatást szenvedök elleni 163 korona 26 fillér tökekövetelés es járulékei iránti végrehaj-tási ügyében a brassói kir. törvszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő Parón fekvő, a paró 190 sz. tjkvben A + 2186, 2190 hrszãmu fekvöre 66 koronãban, 4699 hrszãmu fekvöre 44 koronãban 4979 hrszãmu fekvöre 26 koronãban, az 571 sz. tjkvben A + 4827 hrsz. fekvöre 15 koronãban, a 669 sz. tjkvben A + 3599 hrsz fekvöre 21 koronãban, a 703 sz. tjkvben A + 185/1, 186/1 hrsz. fekvöre 325 kor. 696,697 hrszãmu fekvöre 69 kor 2349/4 hrszãmu fekvöre 12 kor. 1864/2 " " " 48 " 2398,2399 " " " 12 " 1870/3 " " " 48 " 2597/2 " " " 13 " 2088,2091/1 " " " 18 " 2660 " " " 9 " 2257/2 " " " 12 " 2666 " " " 10 " 2314 " " " 18 " 1716 " " " 10 "

es a 472 sz. tjkvben A + 124/1, 125/a/1, 125/b, hrsz. fekvöböl adós Oana Jakab jutalékãra 448 kor. összesen 1224 koronãban ezennel megállapított kikiáltãsi árban, elrendeltetik.

A paró 764 sz. tjkvben Oana Jakab (nös Cerbu Anasztãziãval) nem tulajdonos s a követelés sincsen bekebelezve. A 473 sz. tjkvne nézve nem kãretett, es hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902 évi szeptember hõ 24-ik napján délelõtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésel a megállapított kikiáltãsi áron alól is eladatni fog.

Árverezni szãndekozók tartoznak az ingatlanok becsãrãnak 10%-ã készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ãban jelzett árfolyamra szãmitott es az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymi niszteri rendelet 8. §-ãban, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében : bãnãtpeznek a bírósãgnál elõleges elhelyezésérõl kiállított szabãlyszeri elismervényt átszolgãltatni.

Fogaras, 1902 évi junius hõ 21-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság.

610.1—1

Schupiter
kir. albirõ

A V I S.

Prenumerãtiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potã face și rein ori și când dela 1-mã și 15-a fã-cãrui luni.

Domnii abonãți sã binevoiascã a arãta in deosebã, când voie ca expedarea sã li-se facã dupã stilul nou.

Domnii, ce se abonẽzã din nou sã binevoiascã a serie adreãmurit și sã arate și posta ultima.

Administraț. „Gaz. Trans

„Gazeta Transilvaniei“ cu numãrul a 10 fil. se vind la librãria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.

ACADEMIA comercialã din GRAZ.

INSTITUT PUBLIC,

subvenionat de stat, într'un rang cu celelalte școli medii superioare, ai cãrui absolvenți au dreptul de a servi in armatã ca voluntari pe un an.

In 18 Septemvrie se începe al 40-lea an școlastic

Vor fi primiți absolvenți ai școlilor medii inferioare precum și dela școlele oivile (aceștia sub anumite condițiuni). — Primiri dela alte institute similare, atãrnã dela aprobarea Inaltului Ministeriũ.

Acest institut au adoptat o nouã organizație, in urma cãruia tuturor școlãrilor li-se oferã cu siguranțã posibilitatea, de a-și însuși cu ușurințã materia cea mare de invãțãmãnt in amẽndõue direcțiunile: instrucțiã generalã și specialã. — In special in primul curs se ia numai o limbã strãinã.

Un curs preparator san introdus pentru concurenții cu calificãție mai inferiorã precum și pentru elevii cari nu cunosc in deajuns limba germanã.

La acest institut mai este in legaturã și un curs de un an (ce se începe la 5 Octomvrie) pentru abiturienții (absolvenți) școlilor medie superioare, cari voesc sã se aplice la întreprinderi comerciale seu industriale, seu ca universitari vor se-și inmulteșoã cunoscințele.

Se țin și cursuri de un jumãtate an, și de un an pentru Domni și separat pentru Dame ce se începe la 18 Septemvrie și 15 Februarie.

Prospecte și alte informațiuni pentru primirea la academie. se pot cãpãta dela „Direktionskanzlei“ in GRAZ Kaiserfeldgasse Nr. 25.

I. Berger, director.